Rajavartiolaitoksen esikunta
Rajavartioylitarkastaja Jouni Pulkkinen

11.5.2026

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

HE 50/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen perustuslain 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Suomen perustuslain 10 §:ää. Esityksellä ehdotetaan mahdollistettavaksi kotirauhan suojan ja luottamuksellisen viestin salaisuuden suojan välttämätön rajoittaminen tiedon hankkimiseksi yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaavan vakavan rikollisuuden torjumista varten. Lisäksi mahdollistettaisiin lailla säätäminen välttämättömistä kotirauhan piiriin ulottuvista toimenpiteistä tiedon hankkimiseksi sotilaallisesta toiminnasta taikka sellaisesta muusta toiminnasta, joka vakavasti uhkaa kansallista turvallisuutta. Luottamuksellisen viestin salaisuuden loukkaamattomuutta sekä rikosten selvittämistä ja tutkintaa koskevien säännösten sanamuotoa täsmennettäisiin.

Rajavartiolaitoksen esikunta pitää esityksen sisältämiä ehdotuksia kokonaisuudessaan perusteltuina ja välttämättöminä. Ehdotettujen muutosten myötä voitaisiin säätää viranomaisille toimivaltuuksia, jotka mahdollistaisivat aiempaa paremmin yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta uhkaavan vakavan rikollisuuden torjunnan. Uhkaperusteisen rikostiedustelun keinolla vastattaisiin aiempaa tehokkaammin erilaisten rikollisverkostojen toimintaan. Esitetyt rajoitusperusteet ovat perusteltuja ja niiden säätämiselle on painava yhteiskunnallinen tarve.

Sisäministeriö on asettanut Rajavartiolaitoksen rikostiedustelua koskevan hankkeen (SM030:00/2025) ja hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle elokuussa 2026. Tämän ohella valmistellaan täydentävä esitys, joka koskisi sellaisia Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan toimikentän kannalta tarpeellisia toimivaltuuksia, joiden säätäminen on kytköksissä perustuslain 10 §:n kehitykseen.

Rajavartiolaitoksen esikunta pitää ehdotuksia kannatettavina. Rajavartiolaitoksen esikunta katsoo edelleen, että perustuslain muuttaminen olisi välttämätöntä tehdä kiireellisenä hallituksen esityksessä mainittujen syiden vuoksi.